

GEORGE MEERTENS

SUBLACUS

schilderen/painting

GEORGE MEERTENS

SUBLACUS

schilderen/painting

Document 2011

Inhoud/*Contents*

Details/ <i>Close ups</i>	6
Sublacus/ <i>Sublacus</i> – tekst/ <i>text</i> Hanneke de Man	18
Brieven/ <i>Letters</i>	33
Gesprekken/ <i>Conversations</i>	55
Uren/ <i>Hours</i>	69
Liederen/ <i>Songs</i>	73
Sublacus/ <i>Sublacus</i>	85
Stemmen/ <i>Voices</i>	111
Nawoord/ <i>Epilogue</i>	119
Biografie/ <i>Biography</i>	120
Colofon/ <i>Colophon</i>	124

SUBLACUS

De eerste of... de tweede gedachte is het verlangen. Het is moeilijk te onderscheiden. Het verlangen naar een beeld. Een persoonlijk beeld, een passend beeld. Een beeld van het onwaarschijnlijke. Een beeld uit het barre land of van gene zijde. De volgende gedachte - of gaat ze eraan vooraf, wie heeft het kunnen horen - is het ongevormde. Het gelaat van de onbekende. Het evenbeeld in het licht. Dan de feiten, de drager, het doek of papier, het formaat, de verf. De formele grenzen van het reële. De eerste handeling is de kleur, de verdunning, de menging. De tweede handeling is het aanbrengen. De derde handeling is het weghalen. Gevolgd door alle volgende handelingen van aanbrengen en weghalen. In de gelaagdheid komt het beeld tevoorschijn, persoonlijk, passend en tegenwoordig. Dit maakt het schilderij tot lichaam en geest. Het schilderij is niet het doel maar dat wat overblijft, de resten.

GEORGE MEERTENS, DAGBOEKAANTEKENINGEN

De werken van George Meertens in zijn boek *Sublacus* zijn voor het overgrote deel in de afgelopen twee jaar ontstaan. Het zijn gelaagde beelden die hun zeggingskracht ontleen aan de kleur, de beweging en de schildersinstrumenten waarmee de verf is opgebracht of juist weggehaald.

Schilderijen en schilderijen op papier wisselen elkaar af. De werken op papier zijn in series ontstaan. De concrete handeling van het schilderen is hier geïsoleerd en tot beeld gemaakt. In de schilderijen zijn de opeenvolgende handelingen dienstbaar aan een meer omvattende, gelaagde structuur. Soms zijn de doeken duister en bewogen, soms verstild en introvert. Pas als je ze langdurig en van dichtbij bekijkt, geven ze zich echt bloot. Dan valt de tinteling van de kleurvlekjes extra op en is te zien hoe de kleuren zich mengen of hun eigenheid juist behouden. Er zijn sporen van het aanbrengen, maar ook van het schuren en wegvegen van de verf. Hier en daar vallen de krassen op van een verfkraabber, die als 'littekens' de kwetsbaarheid zichtbaar maken van de huid van het schilderij. En altijd is er die transparante gelaagdheid, waarin de kleuren zich laag over laag met elkaar verstaan en zich voegen tot een onderliggende structuur.

In de afgelopen vijf jaar heeft de kunst van George Meertens een enorme ontwikkeling door- gemaakt, een ontwikkeling die hij zelf omschrijft als een tocht door onbekende gebieden. De vragen die hij zich stelde, gaven richting aan die zoektocht. Hoe kun je het niet-zichtbare schilderen? Hoe kun je een schilderij maken van een innerlijk ervaren? En hoe benoem je de beelden die zo zijn ontstaan en zich vervolgens een plek moeten verwerven in de wereld?

George Meertens rondde zijn studie in 1981 af aan de Academie St. Joost in Breda. In de daaropvolgende jaren experimenteerde hij met verschillende artistieke mogelijkheden en uitgangspunten. Zijn eerste tentoonstelling uit 1989 in Lokaal 01 in Breda had het karakter van een installatie. Als commentaar op de typisch zondagse gang van kerk naar café had hij zijn abstracte schilderijen in de benedenruimte van de galerie gecombineerd met op eieren geplaatste caféstoelen, en in de daarboven gelegen ruimte met op elkaar gestapelde en omgevallen bidstoelen.

Zijn tentoonstelling in 1994 bij Stichting Archipel in Apeldoorn kenmerkte zich door de rationele en systematische aanpak. In het hier getoonde project *Tijdmachine* ontwikkelde Meertens een idee van volledigheid. Met behulp van een computer inventariseerde hij op basis van het aantal kleuren en pixels van een beeldscherm de beeldmogelijkheden. Ook ontwikkelde hij een nieuw perspectief dat hij *Totaalperspectief* noemde en dat als een alziend oog in 360 graden de omgeving kon overzien. Deze projecten vormden de bouwstenen voor twee computersculpturen, een zeefdruk en een serie schilderijen in zwart-wit. Het waren de jaren waarin de toekomst van de schilderkunst inzet bleef van heftige discussie. Meertens voelde zich als kunstenaar genoodzaakt om zijn positie te bepalen ten aanzien van de nieuwe media en experimenteerde met de specifieke mogelijkheden van het beeldscherm. Tegelijkertijd bleef hij echter vasthouden aan de schilderkunst, overtuigd van de meerwaarde ervan.

Voor de reeks grote, realistische stadstaferelen die hij tussen 1995 en 1997 schilderde, nam hij door hem zelf gemaakte foto's als uitgangspunt. De schilderijen brachten anonieme plekken in beeld: plekken getekend door de sporen van menselijke aanwezigheid, maar waar desondanks geen levend wezen te bekennen is. De grijzen van de troosteloze en onttakelde ruimtes, straatgevels en lokalen maken de voorstellingen nog desolater. In 1997 figureerde een aantal van deze werken in *Einde eeuw Tableau Vivant*, een tentoonstelling over de actuele stand van zaken in de Nederlandse schilderkunst in Pulchri Studio in Den Haag. Wim Beeren, oud-directeur van het Stedelijk Museum Amsterdam en samensteller van de expositie, karakteriseerde Meertens' benadering als een vorm van 'schilderkunst die niet om de eigen vreugdevolle kwaliteiten werd gebruikt, maar als een dienstig middel om een quasi-objectief, door eigen fotografie bepaald beeld te ontdoen van te letterlijke realistische details en te manipuleren naar heviger expressie van leegte.'⁽¹⁾

Ondanks het succes met deze schilderijen, voelde Meertens zich op een dood spoor. Er volgden jaren van reflectie, een periode waarin hij als mens en als kunstenaar op zoek ging naar nieuwe inspiratie en impulsen tijdens kloosterretraites, in de natuur en door studie. Hij volgde een opleiding vaktherapie en is sinds 2007 werkzaam in een psychiatrisch centrum. Zijn werkzaamheden als beeldend therapeut bieden hem sindsdien, naast al het andere, ook de financiële ruimte om als kunstenaar in alle vrijheid zijn weg te zoeken. Daarnaast is de terugkeer naar het geloof van zijn jeugd een belangrijk gegeven. Meertens ervaart religie

Boven/top: Kerk/Church, installatie/installation, bovenzaal/
upper floor, Lokaal 01, Breda, 1989
Onder/below: Café/Pub, installatie/installation, benedenzaal/
ground floor, Lokaal 01, Breda, 1989

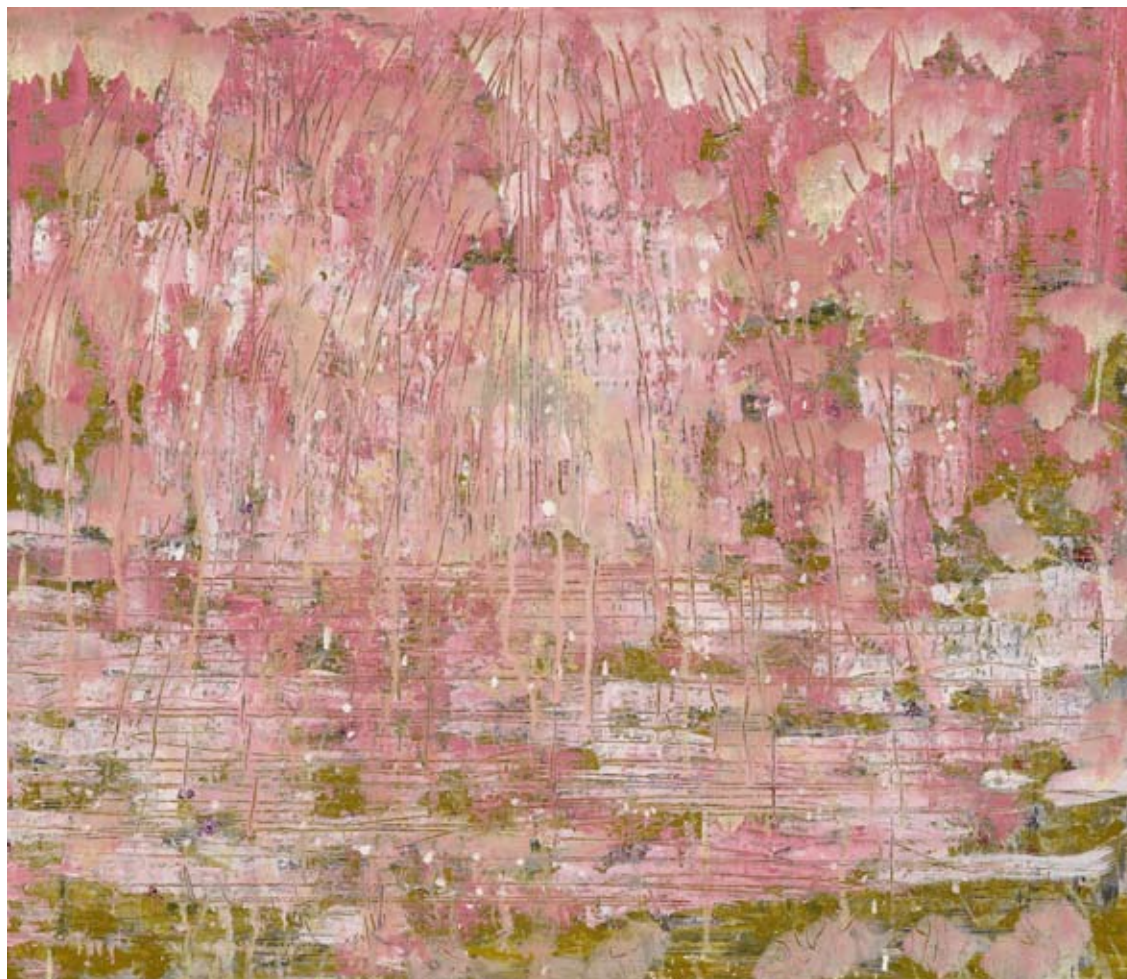
BRIEVEN

‘De intieme momenten waarop dat wat van belang is voor het eerst gezegd wordt’
‘The intimate moments when what is important is first voiced’

LETTERS

Dwaal/*Wander*, olieverf op linnen/*oil on canvas*, 60x70 cm, 2009

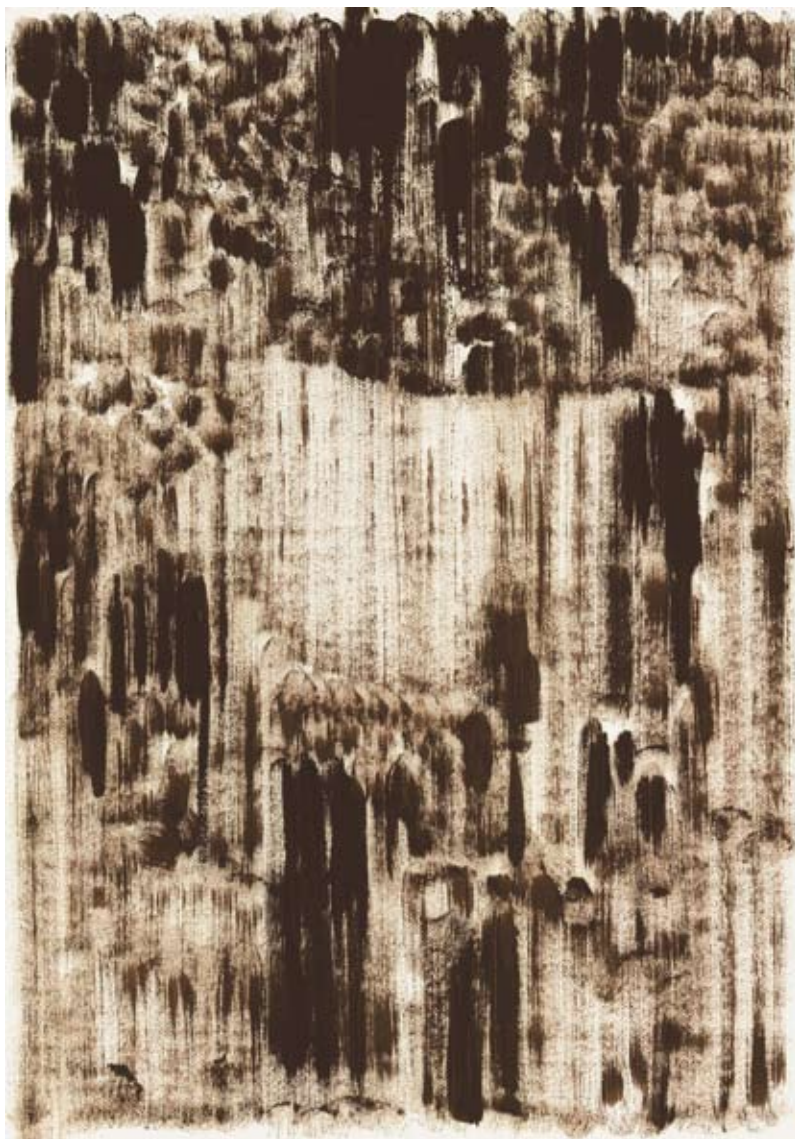
Vrees/*Fear*, olieverf op linnen/*oil on canvas*, 60x70 cm, 2009

Uren/*Hours*, olieverf op linnen/*oil on canvas*, zes delen/*six pieces*, 100x60 cm elk/*each*, 2009-2010

olieverf op papier/oil on paper, 100x70 cm elk/*each*, 2009-2010

